

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO

Szczecin, dnia 29 listopada 2018 r.

Poz. 5536

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR P-1.4131.358.2018.KD WOJEWODY ZACHODNIOPOMORSKIEGO

z dnia 28 listopada 2018 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2018 r., poz. 994, poz. 1000, poz. 1349, poz. 1432)

stwierdzam nieważność

§ 2 pkt 6 lit. b załącznika do uchwały Nr XLVII/455/2018 Rady Miejskiej w Policach z dnia 30 października 2018 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Police.

Uzasadnienie

W dniu 30 października 2018 r. Rada Miejska w Policach podjęła uchwałę Nr XLVII/455/2018 w sprawie przyjęcia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Police. Do Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie wpłynęła ona w dniu 6 listopada 2018 r.

Materialnoprawną podstawę podjęcia ww. aktu stanowi przepis art. 4 ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach¹⁾, zgodnie z którym rada gminy, po zasięgnięciu opinii państwowego powiatowego inspektora sanitarnego, uchwała regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie gminy.

Na podstawie cytowanej regulacji, Rada Miejska w Policach uprawniona była do podjęcia uchwały w przedmiocie przyjęcia regulaminu czystości i porządku na terenie Gminy, co nie budzi wątpliwości, jednakże - w ocenie organu nadzoru - zapis §2 pkt 6 lit. b załącznika do uchwały Nr XLVII/455/2018 w sposób istotny narusza przepis art. 3 ust. 2 pkt 12 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Podjęty przez organ stanowiący gminy, w oparciu o ww. unormowanie, regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie gminy – stosownie do brzmienia art. 4 ust. 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach - określa szczegółowe zasady utrzymania czystości i porządku na terenie gminy dotyczące:

- 1) wymagań w zakresie utrzymania czystości i porządku na terenie nieruchomości obejmujących:
  - a) prowadzenie selektywnego zbierania i odbierania lub przyjmowania przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych lub zapewnienie przyjmowania w inny sposób co najmniej takich odpadów komunalnych jak: przeterminowane leki i chemikalia, zużyte baterie i akumulatory, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, meble i inne odpady wielkogabarytowe, zużyte opony, odpady zielone oraz odpady budowlane i rozbiórkowe stanowiące odpady komunalne, a także odpadów komunalnych określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 4a ,
  - b) uprzątnięcie błota, śniegu, lodu i innych zanieczyszczeń z części nieruchomości służących do użytku publicznego,
  - c) mycie i naprawy pojazdów samochodowych poza myjniami i warsztatami naprawczymi;

---

¹⁾ Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2018 r. poz. 1454).

- 2) rodzaju i minimalnej pojemności pojemników przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych na terenie nieruchomości oraz na drogach publicznych, warunków rozmieszczania tych pojemników i ich utrzymania w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym, przy uwzględnieniu:
  - a) średniej ilości odpadów komunalnych wytwarzanych w gospodarstwach domowych bądź w innych źródłach,
  - b) liczby osób korzystających z tych pojemników;
- 3) częstotliwości i sposobu pozbywania się odpadów komunalnych i nieczystości ciekłych z terenu nieruchomości oraz z terenów przeznaczonych do użytku publicznego;
- 4) uchylony)
- 5) innych wymagań wynikających z wojewódzkiego planu gospodarki odpadami;
- 6) obowiązków osób utrzymujących zwierzęta domowe, mających na celu ochronę przed zagrożeniem lub uciążliwością dla ludzi oraz przed zanieczyszczeniem terenów przeznaczonych do wspólnego użytku;
- 7) wymagań utrzymywania zwierząt gospodarskich na terenach wyłączonych z produkcji rolniczej, w tym także zakazu ich utrzymywania na określonych obszarach lub w poszczególnych nieruchomościach;
- 8) wyznaczania obszarów podlegających obowiązkowej deratyzacji i terminów jej przeprowadzania.

Regulamin utrzymania czystości i porządku w gminie, zgodnie z art. 4 ust. 1 ww. ustawy, jest aktem prawa miejscowego, zaliczanym przez Konstytucję Rzeczypospolitej Polskiej²⁾ do źródeł prawa powszechnie obowiązującego na obszarze działania organów, które je ustanowiły. Taki akt normatywny musi zatem odpowiadać wszystkim wymogom, jakie prawo stawia w odniesieniu do zasad tworzenia i obowiązywania systemu źródeł prawa. W stosunku do aktów prawa miejscowego znaczenie istotne ma norma zawarta w art. 94 Konstytucji, który stanowi, iż organy samorządu terytorialnego i organy administracji rządowej ustanawiają akty prawa miejscowego na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawach. Uwzględniając hierarchiczność źródeł prawa akty tego typu mają charakter zależny od źródeł prawa wyższego rzędu, czego konsekwencją jest stanowisko, iż nie mogą normować materii uregulowanych aktami wyższego rzędu, nadto nie mogą wykraczać poza zakres delegacji ustawowej. W związku z tym, bezspornym pozostaje fakt, iż regulamin utrzymania czystości i porządku nie może wykraczać poza materię przewidzianą w art. 4 ust. 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, przepis ten stanowi bowiem delegację ustawową dla wydania aktu prawa niższej rangi, ściśle określając zakres spraw, które mogą zostać unormowane w uchwale rady gminy. Nie przyznaje on kompetencji organowi stanowiącemu gminy ani do uchwalania aktów prawa miejscowego obejmujących zagadnienia inne niż wymienione w cyt. przepisie, ani stanowienia regulacji w inny sposób niż wskazany przez ustawodawcę, ponieważ oznaczałoby to wykroczenie poza zakres delegacji ustawowej. Jednocześnie zwrócić należy uwagę, że przepis art. 4 ust. 2 ww. ustawy ma charakter wyczerpujący, co oznacza, że uchwalając na jego podstawie regulamin utrzymania porządku i czystości, rada powinna zawrzeć w nim postanowienia odnoszące się do wszystkich enumeratywnie wymienionych w ustawie zagadnień.

W §2 załącznika do uchwały Nr XLVII/455/2018 Rada Miejska w Policach wprowadziła definicje pojęć używanych w treści przyjętego Regulaminu, w punkcie 6 tego przepisu postanawiając, że *ilekroć w regulaminie jest mowa o: 6) właścicielach nieruchomości – należy przez to rozumieć także współwłaścicieli, użytkowników wieczystych, oraz jednostki organizacyjne i osoby posiadające nieruchomości w zarządzie lub użytkowaniu, a także inne podmioty władające nieruchomościami mającymi obowiązek realizować obowiązki w zakresie utrzymania czystości i porządku, przy czym:*

- a) *na terenie budowy wykonywanie obowiązków właściciela nieruchomości należy do wykonawcy robót budowlanych,*
- b) *na terenie przystanków komunikacyjnych obowiązki uprzątnięcia i pozbycia się błota, śniegu, lodu i innych zanieczyszczeń, należą do przedsiębiorców użytkujących tereny służące komunikacji publicznej.*

Zgodnie natomiast z treścią art. 3 ust. 2 pkt 12 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach *gminy zapewniają czystość i porządek na swoim terenie i tworzą warunki niezbędne do ich utrzymania, a w szczególności utrzymują czystość i porządek na przystankach komunikacyjnych, których właścicielem lub zarządzającym jest gmina oraz które są położone na jej obszarze przy drogach publicznych bez względu na kategorię tych dróg.*

²⁾ Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78 poz. 483 z późn. zm.).

W świetle cytowanego przepisu ustawy nie jest zatem dopuszczalne zobowiązanie w regulaminie przedsiębiorców użytkujących tereny służące komunikacji publicznej - tereny przystanków komunikacyjnych, do uprzątnięcia i pozbycia się z nich błota, śniegu, lodu i innych zanieczyszczeń, w szczególności w sytuacji, gdy nie zostało sprecyzowane o należące do kogo i gdzie położone przystanki komunikacyjne chodzi. Z brzmienia przepisu §2 pkt 6 lit. b Regulaminu wywnioskować należy, że Rada Miejska nałożyła na przedsiębiorców użytkujących tereny służące komunikacji publicznej obowiązek uprzątnięcia i pozbycia się błota, śniegu, lodu i innych zanieczyszczeń z terenu wszystkich przystanków przez nich użytkowanych, w tym również, z przystanków o których mowa w art. 3 ust. 2 pkt 12 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, podczas gdy wolą prawodawcy obowiązek ten obciąża gminę. Przepis §2 pkt 6 lit. b załącznika do uchwały Nr XLVII/455/2018, zdaniem organu nadzoru, rażąco narusza więc art. 3 ust. 2 pkt 12 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Powyższe stanowisko prezentowane jest również w orzecznictwie sądów administracyjnych³⁾.

W tej sytuacji, stwierdzenie nieważności §2 pkt 6 lit. b załącznika do uchwały Nr XLVII/455/2018 Rady Miejskiej w Policach z dnia 30 października 2018 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Police, jest konieczne i w pełni uzasadnione.

Na rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie. Skargę wnosi się do Sądu za pośrednictwem Wojewody Zachodniopomorskiego, w terminie 30 dni od dnia otrzymania przedmiotowego rozstrzygnięcia.

WOJEWODA ZACHODNIOPOMORSKI

Tomasz Hinc

---

³⁾ Wyroki: WSA w Kielcach z dnia 18 kwietnia 2018 r., sygn. akt II SA/Ke 110/18, WSA w Poznaniu z dnia 17 grudnia 2015 r., sygn. akt IV SA/Po 824/15 i z dnia 27 listopada 2014 r., sygn. akt IV SA/Po 646/14.